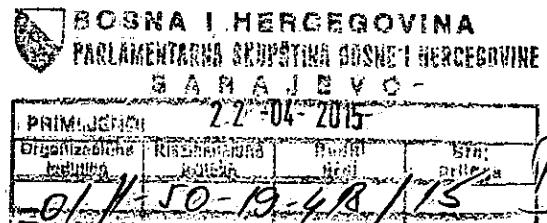

Broj: 01/1-50-3-1-8/15
Veza broj: 01-50-1263-3/14
Sarajevo, 9.4.2015.

ČLANOVIMA USTAVNOPRAVNE KOMISIJE

IZVJEŠTAJ o održanoj Posebnoj sjednici o pitanju statusa Sutorine

Ustavnopravna komisija je na 7. sjednici, održanoj 23.3.2015., odlučila da organizira Posebnu sjednicu o pitanju statusa Sutorine. Sjednica je održana u utorak, 9.4.2015., u zgradi Parlamentarne skupštine BiH, Plava sala, IV. sprat, s početkom u 10 sati.

Poziv za posebnu sjednicu Ustavnopravne komisije Predstavničkog doma odazvali su se:

Željko Obradović, zamjenik predsjedavajućeg Komisije za granice BiH, Zoran Perković, pomoćnik ministra vanjskih poslova BiH, prof. dr. Mustafa Begić, prof. dr. Zenaid Dželmo, dr. Nedim Ademović, prof. dr. Senaid Lavić, prof. dr. Hidajet Repovac i profesor dr. Hazim Bašić. Prof. dr. Edin Šarčević dostavio je svoje stavove u pismenoj formi.

Nakon uvođa presjedavajućeg, članovima Komisije najprije se obratio Željko Obradović, zamjenik predsjedavajućeg Državne komisije za granice BiH. Istaknuo je da članovi Državne komisije za granicu BiH od početka imaju usaglašen stav o pitanju Sutorine. Osnov za identifikaciju granične linije između Bosne i Hercegovine i Republike Crne Gore predstavljaju dva dokumenta. Prvi je Opći okvirni sporazum za mir u BiH, a drugi je Mišljenje broj 3. Međunarodne arbitražne komisije za konferenciju o bivšoj Jugoslaviji tzv. Badinterove komisije. Zamjenik predsjedavajućeg Komisije iznio je stavove Državne komisije koji se u cijelosti nalaze u prilogu ovog izvještaja - transkriptu tonskog zapisa sa sjednice.

Nakon obraćanja Željka Obradovića, članovima Komisije obratio se Zoran Perković, pomoćnik ministra vanjskih poslova BiH, koji je obrazložio stav Ministarstva vanjskih poslova BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova BiH smatra da je razgraničenje i utvrđivanje državne granice između Bosne i Hercegovine i Republike Crne Gore izvršeno na pravno valjan i pravedan način. Ovaj stav temelji se na dokumentima koji su za predstavnike BiH u pregovaračkom procesu važili kao osnova za identifikaciju granične linije između dviju strana, tj. na Općem okvirnom sporazumu za mir u BiH od 14.12.1995. i Mišljenju broj 3. Međunarodne arbitražne komisije za konferenciju u bivšoj Jugoslaviji. U mišljenju broj 3. Međunarodne arbitražne komisije navedeno je da će se demarkacione linije između nezavisnih država moći mijenjati samo putem slobodnog i međusobnog dogovora, a ako se ne dogovori suprotno, ranije granice poprimaju karakter granica koje štiti međunarodno pravo. Istaknuo je da

Izvještaj Međunarodne arbitražne komisije ima snagu međunarodne presude koja garantira neupitnost teritorijalnog integriteta i cjelovitosti BiH u njenim međunarodno priznatim granicama. Naveo je i stav da arbitraža nije moguća, jer su najviša državna tijela Republike Crne Gore zvanično, diplomatskim putem, obavijestila Bosnu i Hercegovinu da za njih ne postoji pitanje statusa Sutorine. Veoma je važno da li će BiH poštivati međunarodno prihvачene norme koje su osnovnjene nezavisnosti i međunarodnog priznanja ili će poslije 23 godine biti pokrenut postupak revizije i neprihvatanja tih međunarodnih normi.

U ime Ministarstva vanjskih poslova BiH, predlažio je da se prijedlog ugovora o identifikaciji državne granice između Bosne i Hercegovine i Republike Crne Gore, koji su utvrdile državne komisije za granice ovih zemalja a potvrdilo Vijeće ministara BiH i Vlada Republike Crne Gore, prihvati kao faktički vjerodostojan i pravno utemeljen.

Nakon pomoćnika ministra vanjskih poslova BiH članovima Komisije obratili su se: prof. dr. Mustafa Begić, prof. dr. Zenaid Dželmo, dr. Nedim Ademović, prof. dr. Senaid Lavić, prof. dr. Hidajet Repovac i prof. dr. Hazim Bašić.

Prof. dr. Mustafa Begić kao bivši član Državne komisije za granice BiH istaknuo je da je dugo godina radio u ovoj komisiji u vezi s razgraničenjem s Republikom Crnom Gorom. Potvrdio je da je za vrijeme rada ove komisije morao postojati potpuni konsenzus u vezi s identifikacijom i opisom granice. Ukažao je i na korištenje dokumentacije, polazeći od Ustava BiH, mišljenja tzv. Badinterove komisije i Međunarodne konvencije o granicama. Naveo je činjenicu da Bosna i Hercegovina ranije, u dva navrata, nije isticala zahtjeve u vezi s razgraničenjem prema Republici Crnoj Gori. Prvi put je bio početak 1946. godine, kada je donesen Zakon o ništavosti pravnih propisa stare Jugoslavije do 6. aprila 1941. godine i propisa koji su doneseni tokom okupacije. Drugi put, kada se tadašnja komisija sastala krajem decembra 1946. godine da riješi neka sporna pitanja na granicama tadašnjih narodnih republika. Bosna i Hercegovina je s Republikom Crnom Gorom imala samo dva sporna pitanja u vezi s prijedlogom da iz sastava Crne Gore pređu u sastav BiH dva sela, jer su im Foča odnosno Gacko bili bliže administrativno područje. Ukažao je da Bosna i Hercegovina ima u vezi sa granicama dosta sličnih situacija kao što je Sutorina. Ni u jednom slučaju nije postojala ovakva dilema i osporavanje.

Prof. dr. Zenaid Dželmo istaknuo je mnoge primjere sporova u vezi s razgraničenjem koji su doveli do regulacije ovog pitanja po pravilima međunarodnog javnog prava. Članom 38. Statuta Međunarodnog suda pravde definira se da sud svoje odluke donosi prema principima općeg međunarodnog prava koji su zapravo obavezujući i koje sud primjenjuje. Naveo je da se spor između Bosne i Hercegovine i Republike Crne Gore ne bi se mogao voditi bez pristanka Republike Crne Gore, ni pred sudom, ni pred arbitražom. U međunarodnom pravu ne postoje sporovi ako strane ne pristanu na spor. Onaj ko je potpisnik Statuta Međunarodnog suda samim tim je dao pristanak na rješavanje sporova, slično je s arbitražom. Iznio je stav da su odluke Međunarodne arbitražne komisije obavezujuće kao i stav da bi u slučaju eventualne tužbe, ona bila odbačena bez rasprave.

Dr. Nedim Ademović istaknuo je da je Parlamentarna skupština BiH jedina nadležna da doneše odluku o pitanju Sutorine, te da princip međunarodnog prava *pacia sunt servanda* - i princip *uti possidetis* ne idu u prilog BiH u vezi s pitanjem Sutorine. Činjenice ukazuju da Bosna i Hercegovina nije uživala apsolutno nikakva prava ni je vršila bilo kakvu vlast na ovoj teritoriji. Lokalni dokumenti koji se tiču same administrativne podjele također idu u prilog Republici Crnoj Gori. Potpisani međunarodno-pravni ugovori također idu u prilog

Republići Crnoj Gori, jer se njima legalizira ono što se dešavalo na terenu posljednjih 70 godina. Prema tome, smatra da bi neko morao dati odgovor na pitanje, prije svega stručnjaci za međunarodno pravo, da li prema međunarodno-pravnim principima i praksi međunarodnih sudova Bosna i Hercegovina imaju vjerodostojan zahtjev da se suprotstavi činjenici da već 70 godina nema nikakva prava na toj teritoriji.

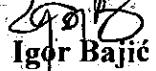
Prof. dr. Senaid Lavić u obraćanju članovima Komisije naveo je da smatra da je tzv. Badinterova komisija - Međunarodna arbitražna komisija utvrdila da se granice republika bivše SFRJ imaju smatrati granicama nezavisnih država i da su zaštićene međunarodnim pravom. Mišljenja tzv. Badinterove komisije su postavila logiku pravnog okvira slijedom Ustava iz 1974. godine u skladu s međunarodnim pravom, na osnovu kojeg je BiH postala nezavisna država, nastavila svoje postojanje izvan SFRJ, kao međunarodno priznata i nezavisna država. Bosna i Hercegovina je potvrdila svoje granice prema Republici Crnoj Gori potpisivanjem Općeg mirovnog sporazuma za mir u BiH, u kojem su međudržavne granice koje je utvrdila Badinterova komisija prihvачene kao polazište. Zato smatra da Bosna i Hercegovina kao država koja slobodno preuzima svoje obaveze u međunarodnim odnosima ne smije negirati arbitražne odluke i mišljenja Međunarodne arbitražne komisije.

Nakon obraćanja prof. dr. Senaida Lavića članovima Komisije obratio se prof. dr. Hidajet Repovac koji je istaknuo da je u ovom trenutku postavljanje pitanja o statusu Sutorine nediplomatski akt koji može imati opasne reperkusije.

Prof. dr. Hazim Bašić istaknuo je da je spor oko Sutorine po međunarodnom pravu riješen slučaj. *Res judikata* – videna stvar, presudena stvar. U slučaju tužbe za rješavanje ovog problema Bosna i Hercegovina rutinski gubi na Međunarodnom sudu pravde. Smatra da treba poštivati strogu proceduru koja je propisana ustavnopravnim poretkom BiH, jer je to način kako treba riješiti problem koji je zapravo izmišljen. Istakao je da se javnost u BiH potpuno dezinformira u vezi s pitanjem u kojim je granicama priznata Bosna i Hercegovina. To nisu granice AVNOJ-a. Bosna i Hercegovina je priznata u onim granicama u kojim je u trenutku sukcesije obnašala političku vlast. To su one granice dokle je došao domaćaj upravnog sistema Bosne i Hercegovine. Dakle, to je princip *uti possidetis*. Novonastale države nisu stekle sva obilježja državnosti, sve dok ne potpišu međudržavne ugovore o granicama. Dakle, Bosna i Hercegovina je još uvijek priznata u političkim granicama iz '92. godine. Još nije završen proces delimitacije granica i nije definiran njihov pravni status, a na taj način konačno definirana i zaokružena državnost BiH. Povodom konstantnog negiranja stavova tzv. Badinterove komisije, istakao je da se zaboravilo da su 1992. godine ti stavovi u jednoj drugačoj formi objavljeni kao Rezolucija UN-a broj 757. Tom rezolucijom jasno su interpretirani stavovi Međunarodne arbitražne komisije i oni su danas dio međunarodnog javnog prava i ne mogu se ignorirati.

Nakon obraćanja prof. dr. Hazima Bašića predsjedavajući Komisije obavijestio je prisutne da će svi materijali koje su dostavili učesnici biti dostupni na web-stranici Parlamentarne skupštine BiH zajedno s neautoriziranim transkriptom tonskog zapisu ove sjednice.

SEKRETAR KOMISIJE

Igor Bajic

Prilog:

• Informacija predstavnika
Državne komisije za granice BiH o razgraničenju BiH
i Republike Crne Gore

- Mišljenje prof. dr Edina Šarćevića
- Mišljenje prof. dr Zenaida Dželme
- Materijal dostavljen od prof. dr Mustafe Begića
- Mišljenje prof. dr Sənadin Lavića
- Mišljenje prof. dr Hazima Bašića

Neautorizirani transkript 8. sjednice Komisije